

OBSAH

Úvod	7
1 Organizace znalostí – staré téma v novém kontextu	15
1.1 Historičtí předchůdci oboru organizace znalostí	17
1.2 Problémy a paradigmata organizace znalostí	21
1.2.1 Konstantní problémy organizace znalostí	23
1.2.2 Nová paradigmata pro 21. století	26
1.3 Organizace znalostí jako obor	38
1.4 Pojmová základna a pojmová mapa organizace znalostí	46
1.5 Přístup k organizaci znalostí v tuzemském kontextu – poznámky (nejen) k české terminologii	51
1.6 Shrnutí	55
2 Systémový přístup k organizaci znalostí:	
cíl, prvky, procesy, kontext	57
2.1 Cíl organizace znalostí – proč se organizuje?	58
2.2 Kontext organizace znalostí – kdo, kdy, kde organizuje?	64
2.3 Prvky organizace znalostí – co se organizuje?	69
2.3.1 Jednotky organizace znalostí: dokument – informační zdroj – kolekce ..	70
2.3.2 Znalosti? Informace? Data?	77
2.3.3 Filozofický přístup k vymezení jednotky organizace znalostí	86
2.3.4 Vymezení jednotky organizace znalostí	92
2.4 Procesy organizace znalostí – co se děje při organizování?	94
2.4.1 Proces organizace znalostí	96
2.4.2 Proces přístupu ke znalostem	98
2.5 Shrnutí	103
3 Principy organizace znalostí	105
3.1 Principy intelektuální organizace znalostí	107
3.1.1 Ekvivalence a identifikace	108
3.1.2 Kategorizace a klasifikace	115
3.1.3 Analýza a její principy	120
3.1.4 Vícekriteriální analýza aneb fasety	128
3.1.5 Definování	132
3.1.6 Řazení	135
3.2 Technologické postupy v průběhu organizace znalostí	137
3.2.1 Obecné techniky organizace – umístění a označení	138
3.2.2 Metafory technik organizace – seznam, kartotéka, index	146
3.2.3 Techniky přístupu ke zdrojům – navigace, množinový přístup a přístup prostřednictvím indexu	148

3.3 Empirické principy a pravidla organizace znalostí	150
3.3.1 Pravidla slovníkového katalogu Charlese A. Cutтерa a Mezinárodní principy katalogizace	151
3.3.2 Sayersovy kánony klasifikace	153
3.3.3 Principy klasifikace pro knihovny Henryho E. Blisse	154
3.3.4 Zákony, kánony, principy a postuláty Shiyali R. Ranganathana	155
3.3.5 Gruberova kritéria návrhu ontologií	159
3.4 Shrnutí	160
4 Vztahy v organizaci znalostí	163
4.1 Formální vlastnosti vztahů	164
4.2 Způsoby vyjádření a implementace vztahů	167
4.2.1 Možnosti vyjádření vztahů	168
4.2.2 Vztahy v datových strukturách	170
4.3 Vztahy v jazyce	175
4.3.1 Paradigmatické a syntagmatické vztahy	175
4.3.2 Vztahy významu pojmu a slov	178
4.4 Přístup informační vědy	184
4.5 Vztahy v systémech organizace znalostí	191
4.5.1 Vztahy v Mezinárodním desetinném třídění	191
4.5.2 Vztahy v tezaurech podle standardu ISO 25964	197
4.6 Shrnutí	198
5 Sémantická problematika organizace znalostí	201
5.1 Teoretická východiska sémantické problematiky organizace znalostí	202
5.2 Problematika označování obsahu informačních zdrojů	211
5.2.1 Pojem <i>aboutness</i> v logice	212
5.2.2 Pojem <i>aboutness</i> v informační vědě	216
5.2.3 Model <i>aboutness</i> založený na principu neomezené semiózy	223
5.3 Shrnutí	230
Závěr	231
Příloha 1: Notace UML používaná v diagramech	235
Literatura	241
Summary	247
Věcný rejstřík	248
Jmenný rejstřík	267